

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P. C.**, bývajúceho vo S., zastúpeného JUDr. T. B., advokátom v P., proti odporkyňi **I. Č.**, bývajúcej vo S., **o určenie priebehu hranice pozemkovej**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 263/2005, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. januára 2009 sp. zn. 10 Co 182/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Odporkyňi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 20. februára 2008 č.k. 27 C 263/2005-188 zamietol návrh navrhovateľa o určenie priebehu hranice (tak ako je vytýčená v znaleckom posudku čiernou čiarkovanou čiarou) a vyhovel vzájomnému návrhu odporkyne tak, že určil, že hranica medzi pozemkami navrhovateľa parc. č. X. a parc. č. X. kat. územie S., zapísané na liste vlastníctva č. X. a pozemkom odporkyne parc. č. X. kat. územie S., zapísané na LV č. X. je vyznačená bodmi X. červenou čiarou podľa geometrického plánu Ing. M. K. z 21.11.2007, ktorý tvorí súčasť rozsudku. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyňi trovy konania vo výške 9 084 Sk do 15 dní po právoplatnosti rozsudku na účet splnomocneného zástupcu odporkyne JUDr. P. D., Advokátska kancelária, R..

Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 22. januára 2009 sp. zn. 10 Co 182/2008 potvrdil rozsudok okresného súdu. Účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto sa

obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôvodnenie vecnej správnosti len doplnil / zopakoval niektoré podstatné skutočnosti / argumenty. Bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preto rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. Tým, že krajský súd v Žiline rozhodol bez nariadenia pojednávania, napriek tomu, že s takýmto jeho postupom vyjadril svoj nesúhlas, znemožnil mu realizáciu tých procesných práv, ktoré mu dáva O.s.p. a to práva zúčastniť sa na pojednávaní, robiť na ňom prednesy, vysvetliť v odvolaní relevantné skutočnosti, vyjadriť sa k tvrdeniu protistrany a pod. Krajský súd sa dopustil voči nemu zároveň odmietnutia spravodlivosti (denegatio iustitiae).

Odporkyňa sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 o.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Keďže konanie o každom mimoriadnom opravnom prostriedku má vždy znak výnimočnosti, rámec možného prieskumu obmedzuje zákon len na taxatívne ustanovené dôvody prípustnosti konania o mimoriadnom opravnom prostriedku.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku

svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). prípustnosť dovolania navrhovateľa v danom prípade nemožno vyvodit' z vyššie uvedených ustanovení, lebo napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a v napadnutom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie navrhovateľa mohlo byť procesne prípustné, len ak by napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní postihnutom závažnou procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ o.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje O.s.p. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne

záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

K odňatiu možnosti navrhovateľa pred súdom konať mohlo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, napriek tomu, že s takýmto postupom vyjadril svoj nesúhlas.

Dňa 15. októbra 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky súdny poriadok a to aj jeho ustanovenie § 214.

V čase keď odvolací súd rozhodoval, že predmetná vec bude vyhlásená bez nariadenia ústneho pojednávania, preto v zmysle § 156 ods. 3 v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p., boli čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu 16.1.2009. Napokon vyplýva to zo Zápisnice o vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22.1.2009 (č.l. 224 – 225 spisu).

Podľa § 214 ods. 1, 2 O.s.p. (účinného od 15.10.2008) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115 a bez nariadenia pojednávania, a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V zmysle § 372p O.s.p. sa na konania začaté pred 15. októbrom 2008 použijú predpisy účinné od 15.10.2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Keďže „ďalej“ nie je v možnosti odvolacieho súdu aplikovať ustanovenie § 214 ods.2 O.s.p. v znení od 15.10.2008 aj na konania začaté do tohto dňa „ustanovené inak“ krajský súd v Žiline postupoval správne, keď v danom prípade aplikoval ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15.10.2008.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a/, b/, c/ O.s.p. vyplýva, že bez pojednávania nemôže odvolací súd meritorne rozhodnúť veci, ak

- zistí, že je potrebné na účely správneho zistenia skutkového stavu vykonať (zopakovať) dôkazy,
- súd prvého stupňa rozhodol bez pojednávania
- to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa, teda mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a o veci aj správne rozhodol, súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej dňa 22. januára 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. nedošlo k znemožneniu realizácie jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobcovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní bol navrhovateľ neúspešný a preto právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporkyni (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd odporkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. decembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: